

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

OBSAH

1. Zhodnotenie
2. Chod združenia
3. Rok na záhradke a zrealizované aktivity
4. Hospodárenie
5. Plány do budúcnosti (nezrealizované aktivity)

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

1. ZHODNOTENIE

Rok 2021 sa niesol v duchu druhej plnohodnotnej pestovateľskej sezóny a pokračujúcej pandémie, ktorá opäť, ako aj pred rokom, obmedzila komunitné aktivity a fungovanie záhrady. Hoci najmä v lete, po ukončení vlny „delta“, boli podmienky relatívne prajné, počas roka sa celá komunita stretla iba dva razy. V tomto roku ukončila svoje pôsobenie v predsedníctve jedna z troch členiek, a preto prebehli doplnujúce voľby do predsedníctva.

Napriek pretrvávajúcim obmedzeniam (najmä na jar a jeseň) záhrada, rovnako ako minulý rok, ponúkla priestor pre zmysluplné trávenie času na čerstvom vzduchu. Komunita detí (inšpirovaných dobrodružnými románmi zo série „Hraničiarov učeň“) sa schádzala aj na záhradke, aj na neďalekom (nevyužívanom) školskom dvore. Pokračovalo pestovanie v rodinných záhonoch, spoločných záhonoch, bylinkovej špirále, okrasnom vane a popri plote, vznikol nový malý kvetinový záhon pri vchode do záhrady z chodníka. Kompostovanie úspešne pokračovalo, pričom sa rozšírilo o ďalších šesť kompostujúcich rodín (nie sú členmi OZ). Polievanie bolo opäť intenzívne, osvedčila sa minuloročná novinka: polievanie hadicou.

Žiaľ, aj túto sezónu sa – najmä počas leta – prejavili neduhy, ktoré sa ukázali už minulý rok: hnijúca úroda v niektorých rodinných záhonoch, nedostatočná iniciatíva pri polievaní spoločných záhonov a pri pomoci s naplňaním nádrže počas leta, nie celkom ideálne fungovanie niektorých pracovných skupiniek.

Rok 2021 bol pre záhradku ďalším kompletným rokom plným skúseností, pričom niektoré veci pokračovali dobre naštartované z minulých období, niektoré šli akoby samovoľne, niektoré pomaly stagnovali. Napriek všetkým negatívam aj o tomto roku možno povedať, že bol úspešný. Susedské blízke i vzdialenejšie okolie vníma záhradku stále pozitívne, občas sa stáva, že nás príde navštíviť niekto, kto o našej komunite ani nepočul a/alebo ju reálne na vlastné oči vidí po prvýkrát. Uvedomujeme si, že najväčším bohatstvom komunity nie sú ani vypestovaná zelenina, ani objem použitej vody, ani množstvo podujatí či investovaných prostriedkov, ale najmä dobré komunitné vzťahy a ľudský kapitál, čím prispievame aj k pohode a dobrej klíme na sídlisku.

2. CHOD ZDRUŽENIA

Členstvo v o. z.

K 31.12.2021 evidovalo občianske združenie 26 členov zo 16 rodín, pričom týmto rokom ukončila členstvo jedna rodina (dvaja členovia). O prijatí nových členov sa má rozhodnúť v novom roku podľa stanov. Na stretnutí členskej rady sa diskutovalo o prípadných zmenách stanov, súvisiacich s členskými právami (navrhnutá bola zásada „jeden členský poplatok/rodina – jeden hlas“). Napokon sa však nepristúpilo k žiadnym zmenám pre komplikáciu s procesom zmeny stanov.

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

Doplňujúca voľba do predsedníctva o. z.

Nakoľko dňa XX. XX. 2021 oznámila Stanislava Machajdíkova, že z osobných aj pracovných dôvodov sa vzdáva členstva v predsedníctve OZ, pristúpili prítomní členovia OZ k doplňujúcej voľbe. Po predchádzajúcej konzultácii a jeho súhlase navrhla predsedníčka OZ Zuzana Kubíková Michalidesová, aby sa tretím členom predsedníctva stal Michal Zelenický. Tento návrh, nakoľko nebol navrhnutý iný kandidát, bol schválený hlasovaním členskej rady.

Forma: verejné hlasovanie (nasledovalo po nominácii predsedníctva)

Dátum hlasovania: 3. 6. 2021

Účasť: 85% (hlasovalo 22 z 26 členov)

Výsledok:

Predsedníctvo (do 31. 5. 2022):

- Milena Kamasová
- Michal Zelenický
- Zuzana Kubíková Michalidesová (predsedníčka o. z.)

Pre úplnosť uvádzame aj druhý orgán OZ v nezmenenom zložení.

Kontrolná rada (do 31. 5. 2022):

- Petra Slezáková
- Juraj Vidéky

Členská rada:

Dátum: 3. 6. 2020

Účasť: 20 členov

Ročné členské

Členská rada stanovila výšku členského poplatku na za rok **50 EUR** za rodinu, čo za rok 2021 činí **800 EUR**.

3. ROK NA ZÁHRADKE A ZREALIZOVANÉ AKTIVITY

Spoločné aktivity sme začali realizovať na jar 2021 prípravnými prácami (ako to pandemické opatrenia dovolili – teda dodržiavali sme odstupy, princíp R-O-R, neskôr v prípade lockdownov sme rešpektovali zákazy vychádzania a najmä zákazy zhromažďovania – snažili sme sa nebyť na záhradke z viacerých domácností, ale dodržiavať zásadu tzv. bublín). Počas roka sa nám podarilo zrealizovať viac-menej všetky naplánované aktivity, ako uvádzame v ďalšom:

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

Záhrada

Pestovanie sa rozšírilo na všetky plochy, ako bolo aj pôvodne naplánované v projekte, k čomu pribudli aj štyri nové vyvýšené záhony pri pieskovisku 4. Pestovalo sa teda dohromady v 28 vyvýšených záhonoch v 3 bývalých pieskoviskách (a dvoch mini- extra-vyvýšených záhonoch a jedného určeného pre jahody).

Okrem toho sa pestovalo aj v tzv. voľných záhonoch v pieskoviskách 4 a 6 formou spoločného pestovania, rovnako ako v predchádzajúcej sezóne.

Popri plote so školským dvorom pokračovalo pestovanie formou vysadených ovocných kríkov malín a ríbezlí. Žiaľ, v dôsledku nepriazne počasia vysadená lufa nepriniesla toľko úrody ako minulý rok (2020). Okrem toho priestor ponúkol priestor pre doplnenie doma vypestovanými sadenicami, ktoré sa nezmestili do záhonov (paradajky, tekvice, kaleráby).

Marhuľka a jablonka ešte stále nezarodili, ale majú čestné miesto a starostlivých opatrovníkov.

Bylinková špirála aj tretí rok tešila členov OZ i okoloidúcich, a to nielen pohľadom, ale aj vôňami a chuťami. Bujné bylinkové porasty lákali drobný hmyz a maškrtné deti.

Škodcovia a škody

Tento rok skočka zničila v neskorých jarných mesiacoch takmer všetky hlúboviny - najmä kaleráby, z ktorých nebola v danej sezóne žiadna úroda (napriek predchádzajúcemu roku)

Nadšenie bujnej výsadby paradajok v rodinných záhonoch zaskočili zelené bzdochy, ktoré znehodnotili minimálne polovicu úrody. Záhradkári s deťmi sa snažili loviť dospelé i mladé bzdochy, vrátane vajíčok, ale moc si nepomohli. Poučenie z tejto skúsenosti do budúca je sadiť menej a menej husto paradajky.

Najmä cesnak v spoločnom záhone a paradajky vo vyvýšených záhonoch lákali „náhodných“ návštevníkov, ktorí – často pod rúškom skorých ranných hodín – zdanlivo nenápadne vytiahli

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

zvázok-dva a tváriac sa, akoby nič, odchádzali zo záhradky „s úlovkom“. Našťastie vandalizmu a podobného neetického prístupu nebolo ani počas tejto sezóny veľa.

Počas leta sa pri napúšťaní nádrže stala nehoda, keď uzáver hadice v spoji k zdroju vody v pivničnom priestore Hrobákovej 13 nevydržal tlak a uvoľnil sa. Problém si až po určitom čase všimol službukonajúci na záhradke, keď sa nádrž nenapĺňala. Uniknutá voda medzitým vytopila bezprostredné priestory pivničnej časti. Vodu aj priestory pivnice po niekoľkých hodinách dali do poriadku traja členovia o.z. a škoda vzniknutá v stolárskej dielni sa uhradila po dohode v plnej výške poškodeného materiálu. Následne sa napojenie hadice ošetrilo kvalitnou mosadznou skrutkou aby sa predišlo podobným možným rizikám. Vyriešenie čerpania vody bude v roku 2022 kľúčovou úlohou pre o.z..

Kompostovisko

Kompostovanie v počte troch kompostérov bolo dobre zabehnuté a vďaka kompostmajstrom bola kapacita kompostovacej komunity rozšírená na 25 domácností: 13 členských rodín o. z. a 12 rodín z blízkeho okolia. Občas bolo potrebné kompostujúcich upozorniť na nevhodné predmety, ktoré boli nájdené počas prekopávania kompostu.

Voda

Voda na zavlažovanie záhrady bola zabezpečovaná rovnako ako pred rokom z nádrže s objemom jeden meter kubický. Jej plnenie je zabezpečené prostredníctvom dlhej hadice z priestorov pivnice v bytovom dome Hrobákova 13. Touto hadicou sa okrem naplňania nádrže najmä v lete polievali spoločné časti záhrady (spoločné záhony, špirála, val, výsadba popri plote). Počas letných

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

prázdnin bol stanovený polievací harmonogram, v rámci ktorého mala každá rodina polievacie služby, ale žiaľ, ako už bolo spomenuté, nezapojili sa všetci. Ani napriek snahe nového predsedníctva sa nepodarilo zoficiálniť čerpanie vody z bytového domu Hrobákova 13 (osadený merač, ako sa ukázalo, nie je oficiálny, a teda nie je vhodný na dokladovanie objemu pretečenej/spotrebovanej vody – hoci pri naplňaní nádrže sa zapisoval aktuálny stav na tomto neoficiálnom merači).

Dlažba a mobiliár

Šikovní majstri z radov členov OZ dokončili osadenie dlažby, a tak je celý priestor ihriska, ktorý bol pôvodne vybetónovaný a pokrytý asfaltom, prekrytý štvorcovou dlažbou.

Neďaleko informačnej tabule bol osadený malý kvetinový kochlík. Boli aktualizované informácie na informačnej tabuli.

Maskot záhrady – drevená „šťastná“ koza – je stále obľúbenou atrakciou.

Do mobiliáru pribudla aj „vidlibúdka“ pri kompostéroch – búdka na uchovávanie vidiel, ktorými sa prehadzuje, prevzdušňuje kompost; je v nej tiež uložené vrece s pilinami (suchý materiál je potrebné pridávať do kompostu najmä počas teplejších dní podľa pokynov kompostmajstrov).

KoZa v Háji – občianske združenie

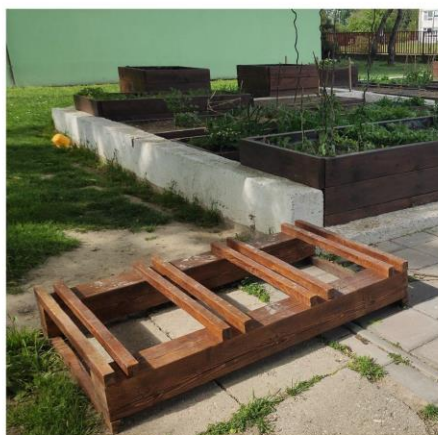
Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

Ruky našich šikovných stolárov a ich dospelých i detských asistentov vykúzlili ďalšie užitočné prvky – drevený plôtik chrániaci bylinkovú špirálu pred nevítanými zvieracími obdivovateľmi a tiež pred roztopašnými hrami našich ratolestí či stojan na bicykle pre cezpoľných záhradkárov.

Praktickým novým prvkom je aj otvorený kompostér na zhromažďovanie väčšieho zeleného odpadu z pestovania a údržby záhrady a jej okolia.

Treba poznamenať, že všetky nové prvky sú vyrobené recykláciou použitého dreva v súlade s pôvodnou víziou permakultúrnej záhrady (rošt starej posteľe, europalety a rôzne časti starého nábytku). Uvedomelý prístup k pestovaniu a realizácii záhrady vieme pretaviť do detailov, ktoré sú nielen pomocníkmi, ale aj ozdobou verejného priestoru.

Sociálne siete

Facebookový účet o. z. je vďaka skúsenej administrátorke naďalej aktívny, prináša pravidelne zaujímavé príspevky z diania v záhrade i komunite, ako aj tematicky zaujímavé informácie o workshopoch a článkoch. Za rok profil vyprodukoval 55 vlastných a 9 prevzatých príspevkov a sleduje ho 420 ľudí.

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

Návštevy v záhradke

Tento rok sme hosťovali viacero návštev spojených s konzultáciami a zdieľaním skúseností so založením a fungovaním komunitnej záhradky. V rámci nového grantového programu Nadácie mesta Bratislavy sa z Petržalky prihlásili dve komunity (a boli úspešne podporené), ktorým sme poskytli naše projektové dokumenty a skúsenosti - **jedna komunitná záhradka (Polka) tak vznikla v Ovsišti**, kde jej založenie iniciovala naša členská rodina, **druhá komunitná záhradka vznikla na Jasovskej**, kde ju založili dámy z Kolobehu/rodinnej zóny bez peňazí. Ďalšie konzultácie a stretnutie na záhradke sme poskytli mladej obyvateľke nového bytového domu pri Matadorke, v rámci ktorého si niekoľko obyvateľov založilo vyvýšené záhony v spoločných priestoroch vnútrobloku. Oslovil nás aj Petržalský mládežnícky parlament, ale v dôsledku slabej komunikácie k stretnutiu nedošlo.

Výskum

Spolu s 8 ďalšími komunitnými záhradkami v rámci Bratislavy sme sa zapojili do doktorandského výskumu pestovania v mestskom prostredí. Ide o **výskum v kontexte pestovania zeleniny v mestskom prostredí a vplyvu tohto prostredia na pôdu, zeleninu a obyvateľstvo**, ktorý robila Mgr. Zuzana Pilková z Prírodovedeckej fakulty na Univerzite Komenského. V prvej teoretickej časti sme vyplnili dotazník o spôsobe pestovania u nás. Druhá časť pozostávala z laboratórneho výskumu pôdy a vypestovanej zeleniny na základe vzoriek, ktoré boli za našej asistencie odobraté v priebehu sezóny. Výsledky výskumu nám majú byť zdieľané v roku 2022.

Jarné, jesenné a zimné smet'obranie

Tento rok pribudla novinka – výzva niektorých členov komunity, ktorí sa snažia skrášľovať blízke i vzdialenejšie okolie našej záhradky, a to jednoduchou formou zbierania smetí. Vyzbrojení rukavicami a starými igelitkami sa viackrát vybrali skrášliť naše okolie. Prechádzke tak bol daný nový rozmer i názov „smet'obranie“, a podľa aktívnych účastníkov týchto výprav do okolia „zažijete trochu zábavy a okrem nôh rozhýbete aj chrbát unavený zo sedenia pri počítači“. Táto aktivita tiež učí deti zodpovednosti za svoje okolie. Zimné smet'obranie sa uskutočnilo pod názvom „Vyčistíme KoZe Háji“.

KoZa v Háji – občianske združenie

Hrobákova 1638/13, 851 02 Bratislava | IČO 51641721 | kozavhaji@gmail.com

4. HOSPODÁRENIE

Označenia riadkov	2018	2019	2020	2021
Príjem	550,00 €	7 100,00 €	509,63 €	1 375,45 €
Členský poplatok	550,00 €	1 000,00 €	445,00 €	750,00 €
Grant		6 100,00 €		
Podiel zapl.dane			64,63 €	625,45 €
Výdavok		-3 438,58 €	-1 216,51 €	-1 466,40 €
Admin		-66,53 €	-25,07 €	-116,30 €
Dary			-70,00 €	-35,00 €
Kompostér		-248,61 €	-168,10 €	-4,95 €
Akcie a workshopy		-120,00 €		
Materiál		-2 180,52 €	-135,72 €	-864,91 €
Nájomné		-1,00 €	-1,00 €	-1,00 €
Náradie		-293,68 €	-575,17 €	-157,51 €
Promo		-66,24 €	-80,48 €	-40,50 €
Výsadba		-150,21 €	-160,97 €	-16,92 €
Voda		-311,79 €		-229,31 €
Celkový súčet	550,00 €	3 661,42 €	-706,88 €	-90,95 €
Stav na účte	550,00 €	4 211,42 €	3 504,54 €	3 413,59 €

PRÍJMY

A) Členský poplatok

- 50 EUR vstupný (1 rodina), 50 EUR ročný (16 rodín)

B) Podiel zaplatenej dane

- Registračný poplatok: 55,44 EUR
- Príjem z dane: 400,54 EUR (4 darcovia)
- Čistý príjem pre o. z.: 345,10 EUR

C) Nefinančné dary

- drobné dary - vo forme sadeníc a semien od členov aj nečlenov OZ.

VÝDAVKY

V roku 2021 nemalo združenie významnejšie investície a väčšinu výdavkov tvorili položky na zveľadovanie a údržbu záhradky. Väčšie výdavky predstavoval nákup kosačky a záhradného náradia (496 EUR), osadenie tretieho kompostéra (168 EUR), tabule pri vstupe (80 EUR) a výsadba (161 EUR), keďže sa prvýkrát pestovalo na všetkých plochách záhradky.

KoZa v Háji
KOMUNITNÁ ZÁHRADA

5. PLÁNY DO BUDÚCNOSTI (NEZREALIZOVANÉ AKTIVITY)

Vzhľadom na vývoj pandemickej situácie a zmiernňovanie opatrení je ambíciou plánovať nové aktivity a nadviazať na pôvodné plány s komunitnými aktivitami – praktické workshopy pre členov, interaktívno-vzdelávacie akcie pre širšiu verejnosť z okolia so zapojením aj lokálnych partnerov. Najdôležitejšie pre záhradku a komunitu však bude naďalej podporovať dobré fungovanie vzťahov, komunikáciu a angažovanosť všetkých členov pri starostlivosti o spoločné prvky a chod záhradky i združenia. Bude treba doriešiť manažment vody (zdroj, polievanie), otázku oplotenia a dotvorenie informačnej tabule.

V Bratislave, dňa 5. apríla 2022

Predsedníctvo o. z.

Milena Kamasová

Zuzana Kubíková Michalidesová

Michal Zelenický